Изборне
НОВОСТИ
ОРГАН ЗА ДРУШТВЕНА, ПОЛИТИЧКА И КУЛТУРНА ПИТАЊА ЖИЧКОГ СРЕЗА

БРОЈ 35 — ГОД. I | РАНКОВИЋЕВО, 13 НОВЕМБАР 1953 | ЦЕНА 5.- ДИНАРА

„СРЉАТИ ДАЉЕ ОВАКО МОЖЕТЕ САМО У ПРОПАСТ СВОЈ НАРОД ВИ УПРАВЉАЧИ РИМА, ЈЕР ЋЕ ВАМ СЕ И ОВАЈ ПОХОД, АКО ГА И ПОКУШАТЕ ПРЕДУЗЕТИ, СВРШИТИ КАО И СВИ КОЈЕ СТЕ ПРЕДУЗИМАЛИ ОВАМО. ПРОВОКАЦИЈЕ И ВИКА, СТАРИ МЕТОДИ АКЦИЈА, КАКВЕ САД ЧИНИТЕ У ТРСТУ, ПРЕКО ГРУПА И ГРУПИЦА ПОБЈЕСЊЕЛИХ ФАШИСТА, НЕЋЕ ВАС ОПРАТИ ОД ЉАГЕ И ПОСЛЕДИЦА ОСВАЈАЧА И НАСИЛНИКА“.

(Из говора друга Пека Дапчевића на предизборном збору у Ранковићеву).

ПОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ ПРЕД ПАРЛАМЕНТАРНЕ ИЗБОРЕ

Њима ми не дамо наше земље. Њима сте и ви, наши савезници из рата, требали већ давно рећи стој! Стали би и дречали, од дреке се уморили и умирили.

Говор друга Пека Дапчевића на предизборном збору у Ранковићеву пред око 10.000 грађана

У недељу 8 овог месеца око десет хиљада грађана нашег града и среза изашло је на велики збор који је одржан на Тргу маршала Тита да чује речи својих кандидата.

Још пре десет часова, време када је заказан збор, маса је испунила простор на Тргу испред инсталиране трибине. Сврстани у дуге колоне пристизали су радни људи са транспарентима и заставама, тако да је Трг био испуњен пре заказаног почетка.

Нешто после десет часова у пратњи чланова Среског одбора Социјалистичког савеза и других угледних грађана, дошли су генерал пуковник Пеко Дапчевић, кандидат за Савезно веће, Војин Поповић и Стефановић Милан, кандидати за Савезно веће произвођача. Присутни грађани града и среза поздравили су појаву кандидата а посебно друга Пека.

Предизборни збор отворио је друг Коча Јончић који је поздравио кандидате и присутне грађане а затим дао реч кандидатима.

Друг Пеко Дапчевић за време свог говора

Грађани и грађанке,

Обичај је да се на оваквим зборовима, или подноси биланс нечега што је већ постигнуто, или да се говори о ономе што се предузима да би се постигло једно боље стање, — оно зашто су се борили или се и данас боре људи једног краја и једне земље.

Ја нећу говорити о томе, већ о борби за постизање тога стања и о људима који се боре.

Задатак комуниста у нашој земљи је врло тежак, али частан

Судбина је нас комуниста да се бавимо најтежим задатком, то јест да дижемо свијест људи на виши — највиши степен, да би разумјели, то ново што предузимамо, ово што радимо, — да би га сви прихватили и пригрлили као своје и да тако, подносећи тегобе, сигурно и свјесно идемо даље у свом развитку — који је код нас једино могућ кроз социјализам због кога и постоји Југославија таква каква јесте. Тај наш посао је тежак, јер се он врши баш у нашој земљи, која је врло заостала и што је социјализам нова ствар, те се многе ствари морају наново радити и пробати, а то као што знате, увијек и кошта и не иде лако и брзо

Тај наш посао је тежак и зато што људе треба многоме учити, учити их да мисле и раде на најнапреднији начин и учити их стално и упорно, а ви сви знате да смо ми из земље ралица, неписмености, вјештица и врачара, љековитих трава и жандарских режима, морали ићи право у социјализам, васпитати људе да мисле како ће им сигурно кроз заједничко добро бити боље, како ће им сигурно бити сваке године боље на неки начин, — једном ријечју васпитавати их да разумију социјализам, како се обично каже — васпитавати их у духу социјализма.

Тај наш посао је тежак, јер ми нијесмо наслиједили скоро ништа одакле би пошли у изградњу социјализма, осим тековина рата и револуције, снаге и жеље за посао и неких богатстава у земљи до којих је требало доћи, а ви знате како је тешко доћи до свега тога.

Наш посао је тежак и зато што смо ми сви, укупно, још сиромашни, а знате како смо били тек сиромашни до јуче и колико су нас коштали ратови који су оставили за собом страшне рушевине и згаришта и ове суше које су опет остављале пустош у нашој привреди. Када би ми били богати рецимо као Белгија, Шведска, Холандија, као Француска или Америка ништа не би било лакше него бити комуниста и градити са вама социјализам, те долазити код вас на договоре каква нова средства да уведемо? — или да измишљамо све новија средства за подизање, боље рећи — улјепшавање стандарда, — зи подизање животног благостања. Они — капиталисти то не могу радити тако, јер је код њих подјела вишка рада, — расподјела средстава је неправедна, — скопчана са искоришћавањем радног народа за рачун капиталиста који најприје себи узимају масан залогај, а тек онда врше расподјелу средстава. Наша социјалистичка расподјела се врши тако да најприје води рачуна о радним људима и иде ка томе да буде све праведнија и праведнија док не дође до потпуне правде у расподјели.

Наша земља ће бити богата — само треба истрајати и радити

То би било дивно и славно, било би онако како ми комунисти желимо кад би данас могло бити тако, када се оволика средства не би морала трошити на развијање наше заостале земље: на изградњу фабрика, путева, железнице, војску, заосталу пољопривреду, разна социјална давања итд., једном ријечју када не би стотинама и хиљадама милијарди морали да плаћамо нашу наслијеђену заосталост — то што смо били Балкан.

Тако ће и бити ако не буде рата кад настану ови наши најмлађи, зато се ми и не бојимо борбе против бирократије, борбе против „власти“, а за одумирање државе кроз најшире форме демократије. Мени је скоро један страни амбасадор, кад сам му рекао послије посјете његове земље, да је то безобразлук како су богати рекао: „Ваша ће земља, генерале, кроз 30 година бити једна од најбогатијих на свијету — богатија од моје“. Ја сам се насмијао уживајући, јер знам да ће то бити и мало прије, макар и мало прије, само на томе треба истрајати и радити овако како ми данас радимо.

Посао нас комуниста је тежак, јер се ми бавимо политиком, јер се ми у социјализму бавимо васпитањем људи - како кажу изградњом људи и њихове свијести и јер се налазимо и у власти.

За широко учешће народа у друштвеном самоуправљању

Ви знате да смо ми противу старе државе, и да оно није била само прича кад смо се ми борили противу „државе“. Ми смо се борили противу принуде државе, - ми се и данас боримо противу ње, али не противу земље и за власт силног појединца, већ за процват земље, за стални напредак ње, што сте најбоље могли видјети и оних дана, када смо и како одговорили, и оним у Вашингтону, и оним у Лондону, и оним у Риму - како смо им одговорили јасно и реално.

Па ипак смо ми противу државе - ми смо за то да она сагори, - исцили, изумре као свијећа што сагорјева и исцили. Да грађани, ми смо противу државе - а то значи да смо противу принуде, а за демократију, за потпуну власт народа; за то да се просто управља производњом, а то значи за то да може управљати свако. Да смо ми за то, да се треба отарасити државе - ето вам радничких савјета који се још истина уче, али се добру уче и управљаће сваки дан све боље, управљаће тако добро, како нико није, а нажалост изгледа и неће ускоро управљати. Они, виђеће произвођача и ова скупштина коју ви бирате, бити ће за све нас нова школа управљања и још један глогов колац у леђа старој изанђалици - држави.

Они, виђеће произвођача и ова нова скупштина бити ће тврд корак - јединствен корак ка даљем учвршћењу јединста радног народа у управљању средствима производње - на путу ка све праведнијој расподјели вишка рада - на путу ка све већој ширини власти и управљања - на путу ка власти радног народа.

Па ипак, грађани - судбина нас комуниста је нажалост да се још боримо да се да држави што јој треба, а тој треба још много, а да и не говоримо о ономе што јој је требало одмах иза рата и до јуче - до откупа. Ето, рецимо, тај несрећни откуп - колико нас је он коштао зноја и свађа - и вас и нас, како смо се свађали око њега и како смо ми морали и грубо да га остварујемо, турајући често руке и у ваше амбаре. То је било и не повратило се што каже народ, јер га је и нама било доста - нарочито овим вашим срезашима и оним у општинама, на које се на крају све свали и сломи. Да ли је тај от-

— Наставак на другој страни —

СА ВЕЛИКОГ ПРЕДИЗБОРНОГ ЗБОРА У РАНКОВИЋЕВУ

Око 10.000 грађана слушало је говоре другова Пека Дапчевића, Војина Поповића и Милана Степановића - Матроза на прошлонедељном збору

На темељу пуне добровољности усмеравамо развој задружног покрета на нашем селу

За 10 година ће се уложити директно у пољопривреду сума од 490 милијарди динара

Војин Поповић за време говора

Посланички кандидат за Савезно веће произвођача група пољопривреде је између осталог рекао:

„Пред радним људима Југославије је лако говорити јер иступамо са програмом за кога се сви Ви борите са Титовим програмом који се може изразити кроз једну реч: социјализам. Ово што је данас створено видљиво је и то не може нико сакрити. Од једне полуколонијалне земље — Народна револуција је исковала слободну, јединствену и снажну заједницу наших народа. Од индустриски заостале земље створени су темељи за богату земљу.

Ја ћу говорити у главном о селу. Ослобођење наше земље затекло ју је опустошену и разорену. Потсетићу вас на те ствари:

Последице рата на селу

504.000 зграда је порушено или запаљено што чини 22,7% од укупног броја кућа, 289.000 сеоских газдинстава је потпуно разорено, тако да је остало без кућа 3,300.000 становника. Од укупног броја трактора уништено је 65%. Од 18.400 вршалица уништено је 12.800. Таква је ситуација била и са осталим инвентаром. Цео алат у рибарству уништен са 8.900 бродова, У области сточарства штета од рата износи преко 50%. Тако је изгледало на почетку када се наша млада народна власт ухватила у коштац са овим тешкоћама Прве мере народне власти биле су:

Ослобођење сељаштва од дугова у износу од седам милијарди динара.

Спроведена је аграрна реформа којом је 316.300 сиромашних сељака добило земљу. И то не само земљу — голу ледину, већ и читав инвентар и семе.

Дато је 820 милиона динара за обнављање попаљених кућа.

Набављена радна и приплодна стока у вредности од 764 милиона динара

Благодарећи интервенцији Народне власти успели смо не само да обновимо пољопривредну производњу, већ и да је повећамо. Да би се што пре постигли видљиви успеси народна држава је дала за развитак наше привреде и за изградњу задружних домова укупно 34.137 милијарди динара.

Огромна помоћ развоју задругарства

Задружним организацијама је дата могућност да користе годишње просечно обртних кредита у износу око 30 милијарди динара. Поред овога у 1952 години дато је 4.433 милиона динара за индустриску робу која није имала пројe. А у овој години у циљу појефтињења пољопривредних машина и справа као и вештачког ђубрива 54.376 милиона динара. Благодарећи овој помоћи заједнице пољопривреди цена трактора је пала са 3,000.000 динара на 680.000, вршалица са 1,200.000 динара на 420.000. Такав је случај и са осталим средствима за пољопривреду.

Но наши непријатељи и поред тога покушавају да докажу како је наша политика цена према сељаку неправедна. На простој рачуници може се доказати да ова парола непријатеља није тачна. Наводим неке примере који ће ово доказати.

Плуг је сељака коштао 1939 године 425 кгр. пшенице — 1952 године 218 кгр. 1939 године сељак је за једну косу морао да да 19 кгр. пшенице а сада му је доста 9 кила и 300 грама. За један килограм шећера сељак је морао 1939 године продати 7 кила пшенице а сада га добије за 4 кила и 900 грама. За десет литара гаса морао је 1939 године дати 39 килограма пшенице а 1952 године за толику количину гаса даје 29 килограма. Воз

Радован Костовић
кандидат за Републичко веће произвођача — група пољопривреде

III класе на дужини од 100 км. морао је сељак да плати са 18,4 килограма пшенице а 1952 године плаћао је са 11 кила и 600 грама. Ове цифре говоре каква је политика цена коју народна држава води у односу на сељака. Истина је да је текстил нешто скупљи, али то погађа сваког грађанина подједнако и радника и сељака и службеника. Ми не бежимо од тога да кажемо да пољопривреди нисмо дали довољно. Но ми идемо напред и на изласку смо из главних тешкоћа благодарећи развитку индустрије који је све већи.

Перспективе — значајна средства за преображај пољопривреде

Док смо ово постигли прошли смо кроз многе тешкоће. У савлађивању тешкоћа сваки је дао свој допринос, радник додуше највише, али и сељак је дао оно што је могао.

Данас је већ прошлост дистрибуција, централизам у планирању, откупи итд. Остало је још једно питање: порез, али смо и ту на прагу коначног решења, да се и он правилније расподели на основу катастарског дохотка.

Рашчистили смо и са низом других питања која су сметала развоју нашега села.

Одбацили смо руски шаблонизам и систем у задругарству и сваки други пут који не одговарају нашој ситуацији. Дошла је Уредба о имовним односима у СРЗ, Закон о земљишном фонду. На темељу пуне добровољности усмеравамо развој задружног покрета на нашем селу. Ми нећемо никога терати у задруге, већ ће се пољопривредници сами опредељивати за задругу јер ће увидети предност крупног пољопривредног газдинства над ситним сељачким газдинством. Но на овом пољу треба много убеђивања, да би се пољопривредна производња повећала. Ово ће се нарочито постићи кроз десетогодишњи план пољопривреде. За 10 година ће се уложити директно у пољопривреду сума од 490 милијарди динара, од чега ће једна трећина бити уложена у мелиорације, за пољопривредну индустрију 152 милијарде и за појефтињење средстава за производњу и репродукцију у пољопривреди, око 220 милијарди динара, што чини укупно 862 милијарде динара.

То је наш програм који значи нашу сигурну бољу будућност и од Вас тражимо да за овај програм гласате на претстојећим изборима 22 новембра јер у том програму лежи боља будућност Вас и ваше деце.

Овим је завршио излагање друг Војин Поповић чији је говор прекидан аплаузом на местима где је нарочито кроз цифре истицан социјалистички однос наше народне државе према пољопривредном произвођачу.

Милан Степановић за време говора

Велике су вам жеље, али вам је кратак мач, господо из Рима

— Из говора друга Пека Дапчевића на недељном збору —

— Наставак са прве стране —

куп био наша мјера, — мислим да ли је он, да кажем социјалистичка мјера и јесмо ли ми жељели и измислили њега и сличне мјере? Не! Не!.... и не грађани! То није наша мјера, - већ мјера нужде и неимаштине, - мјера државе која осиромашена мора наћи средства за живот док не стане на ноге и не почне сама стварати довољно средстава. То је тешка мјера, ми то знамо и тада смо знали, али ми смо преко ње једино могли доћи до ове демократије, а преко ових данашњих одрицања доћи ћемо сигурно до још веће демократије - јер ћемо доћи до више средстава за расподјелу, без чега нема демократије. Лако је давати демократију у богатој и напредној земљи, али и тешко у сиромашној и заосталој земљи. Узмимо примјер два домаћинства; једно богато и друго сиромашно. У богатом се не стављају кључеви на хлеб, па ни на мрс, а негде ни на новац, брига домаћина није хлеб свакидашњи, већ унапређење домаћинства и слично. Дјеца узимају хлеба кад им затреба, мрси се сваки дан — живи се газдински (јер се има чим газдовати). Код сиромашног домаћинства се све мора ставити под кључ - дијелити до последњег залогаја, често без мрса, иначе ће се гладовати и пропасти, - свега има мало и све је скупо. Сличан је случај и са државом, а наша држава је најприје била оно сиромашно домаћинство и ако она данас иде брзо и сигурно напријед да постане оно богато, гђе ће свега бити доста и неће бити прескупо као данас, када ће бити ликвидирана немаштина и одрицања.

Рат и револуција су потврдили да смо ми сами и брзо морали ићи напријед, да смо скоковима морали ићи напријед и да нас је то спасло и створило од нас велику земљу, свијетла лика и великих могућности.

Ми тада нијесмо могли чекати, јер смо били започели један велики посао, који није трпио чекање, нити одлагање, јер је свако одлагање значило потпуну пропаст, повратак у недоглед назад.

Неће бити те силе која ће у овој земљи спречити изградњу социјализма

Данас је слично са оним што ми подухватамо. Све је то још тешко — то ми сви знамо, али ће овога пута бити то последње велике тешкоће наших радних људи и ми ћемо гледати за собом велика дјела, а пред собом велику будућност.

Свима нама ће тада бити лакше разумјевати наша прегнућа, сви ми ћемо постати разумнији и свјеснији овога што сада радимо и неће бити те силе која ће у овој земљи икада и по какву цијену спријечити потпуну изградњу социјализма, подизање читавог народа на један ниво и виши ниво, уздизање наше земље — земље наших радних људи, још више као буктиње слободе и социјализма у свијету.

Ми ћемо постати несаломљиви и неуништиви, јер се наше младе генерације васпитавају на тим великим изворима борбе и патњи, прегнућа и славе које наш народ води без колебања, свијесан да је то једини његов пут, макар он остајао понекад и сам, са мањим или већим симпатијама или подршком дијела неких народа, ка пуној и богатој побједи - ка социјализму благостања.

Ми смо били ско, о сами 1914-1916 године, били смо скоро сами 1941 године, били смо сами 1948 године, били смо сами 8 октобра 1953 године. Били смо сами, и као што рекох био је са нама дио слободољубивог свијета, али су увијек тада као и данас наше снаге постајале утростручене — удесетостручено веће и оне су морале на крају побједити и побједиле су и јаче и веће од нас.

Значај осмог октобра

Код нас и у иностранству упоређују оно што се десило послије 8 октобра, са оним што се одигравало 27 марта. Само се дјелимично грађани то може упоређивати, јер је 27 марта био устанак ненаоружаног народа противу владе, противу Хитлера, али и противу војске, која је била у противнародним рукама. 8 октобра, и ово даље, било је нешто више, нешто што још не разумију они на Западу, и има призвук онога што нас 1948 нијесу разумјели они на Истоку. Био је то и јединствен отпор, јединствено присмљење једног уједињеног народа, али овога пута са својом владом на челу и са својом моћном и спремном армијом. Армијом чији синови официри, подофицири и војници, послати од наше владе, од вас, стоје спремни и постројени у дивизијама и корпусима на граници наше земље, — на нашој западној граници да заштите наше интересе, да спријече извршење диктата, да остваре Титове ријечи. Они су послати тамо не да пријете, не да освајају туђе, већ да бране наше да не дају наше талијанским империјалистима. Они спавају мокри обучени и обувени, са пушком мјесто јастука. Они се тресу од зиме, али ће се трести од њиховог противјуриша, они који покушају оскрнавити оно што улази у независност наше земље ко покуша узети земље наше.

Неки су причали и говорили „Југословени блефирају" наиме да се ми шалимо, када предузимамо мјере да се заштитимо од разбојништва. И ја мислим да би једном био ред да се и нама једном насмеје историја, да се ми можемо шалити и веселити, а не да ми увијек дијелимо најгоре и да све плаћамо скупље од других — најскупље.

Ми нисмо више Балкан — ми смо Европа

„Ја мислим да је једна од највећих грешака оних који су донијели одлуку од 8 октобра, као и оних од 1948 године, што су у нас видјели само Балкан — поприште заосталости, гдје се све на крају може решавати диктатима, препадима и уцјенама. Не, бирократи од 1948, — не, господа од 8 октобра 1953 — ми нијесмо више Балкан — ми смо Европа; ми смо земља која је изашла из полуколонијалне заосталости — ми идемо ка развијеним земљама, ми одбацујемо диктате, ми више нијесмо тле за њих".

Господо и бирократе — ви сте мало видјели и научили код нас — ви мислите лоше о нама — ви ћете се стално и увијек варати са нама, докле год нас не схватите и не видите ко смо и шта смо, колико вриједимо и колико смо кадри и колико сте ви нама дужни а не ми вама.

„Они су дали мач у руке талијанским империјалистима и усмјерили га баш тамо гдје би он хтио ићи. Само су се гадно преварили и једни и други, јер је једно жеља, а сасвим друго поход и освајања. Велике су вам жеље, али нам је кратак мач господо из Рима, а ви корак ближе и пријатељу који су вам хтјели дати одлуком од 8 октобра неће вам помоћи да остварите своје жеље јер се овамо налази уједињена жеља и воља и снага и одлучност и спремност да гине — народа Југославије, а то је више него жеља и стари и већ затупјели мач којег вам пружише у старачке и дрхтаве руке, бившом одлуком од 8 октобра.

Југославија зна своје, она ће бранити своје интересе, она ће одбијати диктате, јер је толико снажна да то може учинити.

Посланички кандидати на трибини за време збора

ЗАКОН О ПРАВИМА И ДУЖНОСТИМА, ИЗБОРУ И ОПОЗИВУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

На захтев великог броја чланова Социјалистичког савеза радног народа, редакција нашег листа доноси прву главу Закона о правима и дужностима народних посланика.

Права и дужности народних посланика

Члан 1

Народни посланици изабрани у Народну скупштину Народне Републике Србије јесу политички претставници радног народа Народне Републике Србије и радног народа среза односно града у коме су изабрани, односно претставници произвођача Народне Републике Србије и привредних организација у којима су произвођачи организовани.

Члан 2

Народни посланици имају у Народној скупштини Народне Републике Србије, народном одбору среза и града, као и у срезу и граду у коме су изабрани, права и дужности утврђена Уставом и овим законом

У погледу имунитетских права посланика и њиховог права на накнаду у вези с вршењем посланичке дужности важе одредбе Уставног закона и посланика.

а) у Народној скупштини НР Србије

Члан 3

Народни посланик има право:

да дому чији је члан и Скупштини предлаже претресање и доношење закона и других аката и одлука из њихове надлежности;

да дому чији је члан и Скупштини предлаже отварање анкета;

да предлаже да органи које бира Скупштина поднесу извештај дому чији је члан или Скупштини, као и да покреће питања разрешавања органа, појединих чланова колегијалних тела и функционера које бира Скупштина или дом чији је он члан;

да Извршном већу Народне Републике Србије упућује питање и да дому чији је члан и Скупштини предложи отварање дискусије по питању које је поставио;

да у одборима и комисијама дома чији је члан и одборима и комисијама Скупштине покреће питања из њихове надлежности и да предлаже доношење закључака и резолуције, али без права одлучивања, ако није члан одбора или комисије;

да преко дома чији је члан тражи обавештења од државних секретара и других руководилаца републичких органа управе.

Ради остварења својих права у Народној скупштини народни посланик има право да од свих државних органа тражи обавештења о спровођењу закона и других одлука и мера Савезне народне скупштине и Народне скупштине Народне Републике Србије и њихових органа.

Члан 4

У случају да члан Републичког већа врши поред посланичке дужности и какву другу сталну јавну службу изван Скупштине, Републичко веће може одредити, сагласно одредбама пословника, да посланик врши само посланичку дужност.

б) у народном одбору среза и града

Члан 5

Члан Републичког већа стиче право одборника у свим среским и градским већима на подручју свог изборног среза.

Члан Већа произвођача стиче право одборника у свим среским и градским већима произвођача на подручју свог изборног среза.

Члан 6

Народни посланик који није изабран за одборника у народном одбору среза или града не може вршити никакву сталну функцију у народном одбору, његовим већима или његовим органима.

Члан 7

Народни посланик има право да већу у коме има право одборника поднесе извештај о свом посланичком раду, раду дома чији је члан и Скупштине. Он је дужан поднети извештај кад то од њега затражи веће народног одбора.

Веће народног одбора дужно је да на предлог народног посланика стави на дневни ред његов извештај.

Народни посланик има право да на седници већа или народног одбора предлаже доношење одлука и закључака којима се остварују права или обавезе које за народни одбор проистичу из закона и других одлука Савезне народне скупштине и Народне скупштине Народне Републике Србије. Предлог посланика обавезно се уноси у дневни ред.

Чл. 8

Народни посланик дужан је да већу у коме има право одборника, кад оно то затражи, да обавештења о питањима која дом чији је он члан или Скупштина претреса или проучава.

Веће народног одбора може ставити на дневни ред претресање појединих питања која стоје у вези за законима и одлукама дома или Скупштине који се припремају или су већ донети.

На основу овог претреса веће може одлучити да поднесе одговарајући предлог или достави мишљење одговарајућем дому или Скупштини.

Народни посланик је дужан да предлог или мишљење већа или народног одбора, и у случају да се с њима лично не сложи, изложи дому односно Скупштини. Претседник Скупштине предложиће дому односно Скупштини стављање на дневни ред таквог предлога односно мишљења.

Народни посланик извештава веће односно народни одбор о одлуци или мишљењу дома односно Скупштине о питању које је изложио.

Члан 9

На тражење већа или народног одбора народни посланик је дужан да присуствује одређеној седници већа односно народног одбора ако није спречен радом Скупштине или другим посланичким дужностима.

Члан 10

Члан већа произвођача може сазвати изборно тело које га је изабрало, ради подношења извештаја о своме раду, раду Већа произвођача скупштине.

Најмање четвртина чланова изборног тела могу од члана Већа произвођача тражити да изборном телу поднесе извештај о свом раду, раду Већа произвођача и Скупштине, и у том циљу могу сазвати изборно тело.

Члан Већа произвођача је дужан да изложи Већу произвођача односно Скупштини предлог и мишљење које им изборно тело поднесе односно достави у вези са законима и другим одлукама које Веће произвођача или Скупштина припремају или су већ донели. Он је дужан то учинити и у случају да се са таквим предлогом или мишљењем лично не слаже.

в) у изборном срезу

Члан 11

Народни посланици имају право и дужност да у изборном срезу прате остваривање самоуправљања радног народа и слободе и права грађана, спровођење закона и других одлука и мера савезних и републичких органа власти, поштовање закона и законитости, општеполитичко стање, као и да прате друга питања која су од значаја за привреду, културни и социјални развитак среза односно града.

Чланови Већа произвођача нарочито прате у изборном срезу остваривање самоуправљања произвођача и њихових социјално-економских права, извршавање обавеза привредних организација према друштвеној заједници, као и рад самоуправних установа у области привреде и социјалног осигурања.

Члан 12

У вршењу својих права и дужности у изборном срезу народни посланици дужни су да о својим запажањима обавештавају дом чији су чланови односно Скупштину, њихове одборе и комисије и одговарајућа већа и народни одбор среза односно града, и имају право да им подносе предлоге за доношење одлука и предузимање мера за које су ова претставничка тела надлежна.

Члан 13

Народни посланици су дужни да повремено подносе бирачима на подручју изборног среза извештај о свом посланичком раду, раду дома чији су чланови и Скупштине.

Народни одбор општине или града, односно орган овлашћен за сазивање збора бирача у привредним организацијама, дужан је на предлог народног посланика сазвати збор бирача на коме ће посланик поднети извештај.

Једна трећина бирача настањених на подручју за које се одржава збор бирача, може захтевати од члана Републичког већа да присуствује збору бирача и да поднесе извештај о свом посланичком раду, раду Републичког већа и Скупштине, као и да саслуша предлоге и мишљења збора.

Народни посланик је дужан одазвати се позиву бирача ако није спречен радом Скупштине или другим посланичким дужностима.

Члан 14

Сваки народни посланик дужан је одредити стално место у изборном срезу где му бирачи у одређено време могу подносити своје предлоге и мишљења.

Члан 15

Чланови Републичког већа овлашћени су да од свих државних органа среза односно града у коме су изабрани, као и од свих установа и привредних организација на подручју тога среза односно града траже податке о њиховом раду и пословању. Уколико је давање података уређено посебним прописима, примењују се ти прописи.

Чланови Републичког већа могу присуствовати седницама савета и других тела народних одбора и органа самоуправних установа. Они имају право да на свим састанцима изјаве своје мишљење о питањима на дневном реду, али не могу учествовати у одлучивању.

У сврху добијања података и утврђивања стања у државним органима, установама и привредним организацијама чланови Републичког већа могу предлагати среском или градском већу или народном одбору отварање анкете и сами узети учешћа у таквој анкети.

Члан 16

Чланови већа произвођача имају према државним органима среза односно града који се баве пословима привреде, као и према привредним установама, установама социјалног осигурања и привредним организацијама на подручју изборног среза, права и дужности који одговарају правима и дужностима које чланови Републичког већа имају према државним органима, установама и привредним организацијама.

Они могу присуствовати састанцима радних колектива, седницама радничких савета привредних организација, скупштинама земљорадничких задруга и седницама управних тела установа социјалног осигурања и имају право да на тим састанцима излажу своје мишљење по питањима на дневном реду, али не могу учествовати у одлучивању.

Члан 17

Народни посланици врше права и дужности у изборном срезу у складу са одредбама Устава и закона.

Народни посланици не могу вршити лично никакве акте власти ни издавати би о каква наређења. Они своје предлоге и примедбе које се односе на рад државних органа, установа и привредних организација износе на седницама одговарајућих претставничких тела и њихових одбора и комисија.

Ако посланик прекорачи права одређена овим законом, заинтересовани орган, установа и организација могу против таквог рада посланика ставити свој приговор дому чији је посланик члан.

ИЗБОРНЕ СЛИЧИЦЕ

На изборима за Среско веће произвођача у групи пољопривреде гласало је у нашем срезу свега 60% бирача. Овако слаб одзив дошао је као последица недовољног ангажовања у агитацији за ове изборе, веома слабог учешћа жена, неких недостатака у припремама техничке природе итд. Поред ових разлога у неким селима било је и таквих случајева који су карактеристични а извети на широм састанку па их стога и доносимо:

На дан избора у многим селима биле су заказане свадбе. У Стублу, рецимо, добар број бирача није гласао због учешћа на весељу. Не мислимо да је требало одложити весеље (иако се и то могло) али су бирачи прво могли да испуне своју грађанску дужност па да иду на весеље. За сваку похвалу је случај у Матарушкој Бањи. И тамо је била заказана свадба. Али је тамо домаћин са сватовима дошао на гласање па онда наставио са весељем. У Стублу је гласало свега 40% бирача. Претседник земљорадничке задруге није извео ни једног члана своје породице на гласање док претседник контролног одбора задруге није ни сам гласао нити један из његове породице. Нека задругари размисле о поступцима својих руководећих људи.

* * *

Чланови оних породица, из Сирче, којима је по неко био на издржавању казне до сада су редовно гласали на свим изборима. Међутим сада када су, било амнестијом или завршеним издржавањем, дошли својим кућама скоро нико из тих кућа није изашао на гласање. И у овом селу претседник ССРН-а гласао је у граду а из његове куће нико није изашао на гласање. У Сирчи је гласало свега 39% бирача од тога 27% жена. Они су најслабији у срезу. Ту се нарочито испољава разорни рад неких студената. Они носе браде, боре се за веру, нису нигде организовани и уопште негативно делују. Душану Бисенићу, раднику-комуниста Америчка читаоница послала је скоро свој билтен. Верује се да су им ови студенти дали његову адресу. Вратио им је одмах са напоменом да он жели да чита паметније и корисније ствари.

У Жичи, секретар општинског одбора даје отпор стварању већег броја бирачких места иако је потреба очигледна. Људи из села Гради треба да препешаче по 5-9 км. да би дошли на бирачко место. А њега мрзи да прави нове бирачке спискове па ето „принципијаелно" није за стварање већег броја бирачких места. Нажалост он није једини такав забирократисани секретар, па би требало одборници општина и зборови бирача да кажу своју реч. За учитељицу кажу да од како је дошла у Жичу ниједанпут није дошла на конференцију Социјалистичког савеза и да је уопште неактивна у друштвеном животу, као да је заборавила колико јој је заједница помогла да се школује, те да зна и зарађује више од других.

Секретар предузећа „Раде Виолотијевић" у Адранима, место да је средио изборни материјал и доставио га Среској изборној комисији, он га лепо закључао у фијоку писаћег стола и отишао човек на одмор. Људи из комисије интервенисали за материјал. Нема га — јављају из предузећа. И тек на поновну интервенцију нађу га у секретаревом столу, пошто су обили браву на фијоци писаћег стола. Ето заборавио човек. Не знамо да ли је и Изборна комисија заборавила да позове њега и њему сличне на законску одговорност.

Најинтересантнији догађај одиграо се у Ратини. Тамо живи неки Саво Милетић. Од ослобођења на свим зборовима бирача критиковао је кандидате. Те овај му комуниста, те онај не уме са народом те овај није најпогоднији итд. Досади људима па га на збору бирача предложе за кандидата. На дан избора нико из његове куће није изашао на гласање. Верујте да ни он није дошао да гласа. Ето, не верује човек никоме, па ни себи. Мањ то ако му не подигне углед у селу?!

Радни људи Железничког чвора Ранковићево зграда су ове године на више добровољних радних часова на свим акцијама организованим на уређењу нашег града и изградњи многих објеката. Радни људи Станице, Ложионице, Секције и срезова за одржавање пруге били су увек међу првима.

Социјалистички савез среза анализирао је протекле изборе и кроз дискусију истакао будуће задатке за изборе 22 новембра

После извештаја друга Коче Јончића, обилном дискусијом констатовани су пропусти.

У присуству другова Војина Поповића, кандидата за Савезно веће произвођача — група пољопривреде, Глукчевића и Костовића, кандидата за Републичко веће произвођача, састанак претседника одбора Социјалистичког савеза из села, секретара основних организација СК, општинских комитета и Среског одбора Социјалистичког савеза, отворио је Добривоје Буњак, потпретседник Среског одбора ССРН. На дневном реду је било само две тачке и то: анализа избора за Среско веће произвођача и договор за изборе 22 новембра.

Друг Коча Јончић, претседник Социјалистичког савеза среза поднео је свој извештај са констатацијама које су у главном последица недовољног ангажовања како Среског актива агитатора тако и месних актива, који нису упорно водили борбу за извршење задатака постављених на последњим састанцима. Друг Јончић је између осталог рекао:

— Предизборне припреме показују да скупа нисмо умели да се боримо на нов начин! Метод рада је требало изменити а ми смо баш у томе били невешти. Ма да са резултатима изласка грађана на изборе не можемо да будемо задовољни јер је проценат изласка незадовољавајући, мора се подвући да ово није последица рада непријатеља већ последица наше несналажљивости и неактивности како комуниста тако и активиста Социјалистичког савеза.

Основне слабости које можемо констатовати и о којима треба дискутовати у циљу да се избегну на будућим изборима јесу:

— Слабо сређени бирачки спискови немарношћу општинских и задружних службеника у којима су се често налазили они који немају право гласа а нису у њима били многи грађани који су залуд покушавали да изврше своју грађанску дужност. Тако исто управни одбори Земљорадничких задруга нису искористили ове изборе за шире уписивање у задруге.

— Одбори Социјалистичког савеза из села нису показали довољну активност у предизборној кампањи. Показало се да има низ људи који због своје неактивности не треба да седе у одборима Социјалистичког савеза. Као пример истакнут је случај Годачице где се одбор Социјалистичког савеза од избора свега једном састао и то када је извршио конституисање а о раду одбора не може да буде речи.

— Ни Сремски одбор Социјалистичког савеза а ни активи агитатора и ако су имали искуство са последњих протеклих избора нису посветили довољно пажње питању изласка жена на изборе. (Овде је друг Коча навео цифре и проценат жена гласалих на овим и прошлим изборима из којих се види недовољна брига коју је благовремено требало водити у извесним селима.) У главном сви који су подбацили у гласању подбацили су због неизласка жена на изборе. На изборима од 22 новембра као кључно питање се поставља питање извођења жена на гласање.

— Пропуст је и недовољна брига о распореду бирачких места те се догодило да је у извесним селима и ради овога проценат гласалих слабији. Тако исто где год је било много људи на једном бирачком месту проценат је слабији.

— Слична је ситуација са Народном омладином која не само на изборима већ и у опште у предизборној кампањи није задовољавајуће учествовала. Узрок овоме лежи зато што се са омладином ради на стари начин. Политички рад са омладином не треба одвајати од опште политичког рада који се одвија преко Социјалистичког савеза. А тежиште треба да буде на томе да се рад са омладином одвија преко њој блиских форми као што су разне фискултурне организације, Културно просветна друштва, хорови, књижнице итд.

— Тако исто ни комунисти нису довољно били ангажовани а неки су се бавили другим питањима запостављајући изборе као најважнији политички догађај, као што је случај у Подунавцима где су скоро сви комунисти заједно са руководством села радили на довођењу струје у село и на дан избора имали светло а слабо изашли на гласање.

— Један од разлога за овакав резултат на изборима за Среско веће произвођача лежи и у томе што је значај ове инстанце Народне власти слабо објашњен те је због тога интересовање за ове изборе било слабије.

На крају је друг Коча Јончић говорио о слабом прикупљању изборног фонда и чланарине за Социјалистички савез, слабом интересовању за план културно просветне комисије Социјалистичког савеза среза и потреби да се пре идућих избора изврши анализа протеклих избора у свима селима у срезу у циљу што бољег активирања људи у гласању, подвукавши да се не гласа само за људе који су истакнути као кандидати, већ се гласа за социјализам и независност наше земље.

У дискусији, која је настала после излагања друга Јончића, узело је учешћа доста другова претставника одбора Социјалистичког савеза из среза као и другарица. Нарочито је била интересантна дискусија другарице Дане Ристовић која је слаб излазак жена на изборе објаснила недовољним ангажовањем самих комуниста и чланова одбора масовних организација који нису често пута ни своје жене извели на гласање. Из излагања другова се види и тежњу да се слаб излазак на изборе правда и незнањем, а неки су од дискутаната кроз своје речи показали да нису били у току догађаја и нису кроз дневну и локалну штампу пратили и проналазили своје задатке. Констатовано је даље да је тачно да су секретари општина давали отпора за стварање више бирачких места само ради тога да не би више радили и ово је осуђено као бирократски отпор од скоро свих дискутаната. Тако исто је констатовано да је било слабо ангажовање задружних одбора у овом послу и ако су они требали да буду носиоци ове борбе а као пример истакнут је став чланова управног одбора задруге у Стублу и још неким селима. Изнет је случај претседника Социјалистичког одбора из Сирче који није извео на гласање никога из куће, већ само он гласао. На крају дискусије говорио је друг Војин Поповић који је истакао значај Већа произвођача за даљи развој социјализма у нашој земљи а затим је друг Коча Јончић завршио састанак дајући задатке које у току до избора 22 новембра треба извршити. Међу овим задацима по важности се истиче: анализа протеклих избора, одржавање масовних конференција, договор масовних организација за што већи проценат гласалих, посебни састанци жена и припреме за прославу 29 новемб, а.

М. Поповић

И угоститељски радници су бирали свог претставника у Среско веће произвођача.

На слици: један од угоститељских радника за време гласања.

За наше воћаре

Наш срез има све услове да се развије у један од најјачих воћарских реона Србије

Воћарство је пољопривредна грана која у највећој мери налази плодоносну повезаност праксе и науке. То је основна чињеница о којој морамо водити рачуна у времену када се у новим условима чине огромни напори да изразиту заосталост воћарства нашег среза отклонимо, како би то тешко наслеђе старе Југославије поправили и довели на виши ступањ развитка, у интересу широких народних слојева произвођача и потрошача.

Имати услове за воћарство, то се може слободно рећи, имати посебне привилегије. Наш срез има све услове да се развије у један од најјачих реона Србије и да по свом квалитету и квантитету служи као пример. Али нажалост, стање нашег воћарства је више него забрињавајуће. Почев од сађења и подизања воћњака, те кроз читав низ агротехничких мера, огледа се изразита стручна и техничка заосталост. Све је наопако постављено: избор сорти, сађење воћњака, а да не говоримо да се готово и не ђубри, прска и орезује. Ми имамо праву инвазију биљних болести штеточина, које су унаказиле лок воћарства. То је узело толиког маха да већ постоји пословица „воћари наберу онолико плодова колико им остане од паразита". Овде је потребно подвући да су агрономи у погледу ентомолошког и фитопатолошког истраживања т.ј. у проучавању биљних болести и штеточина постигли врло добре успехе, јер ако се узме сав досадашњи ентомолошки и фитопатолошки преглед нашег среза, можемо да кажемо да их није ни било, без чега се није могао ни замислити систематски рад у спречавању и уништавању биљних болести и штеточина које све више угрожавају нашу пољопривредну производњу, а нарочито наше воћарство. Сада се поставља посебан проблем како убедити пољопривредника нашег среза да почне са масовним и систематским прскањем својих воћњака. Тај проблем се поставља овде, јер ако се вратимо само једну годину у назад можемо да констатујемо да се по овом није урадило ни 5% од онога што је требало да се учини. Узећемо само један пример: у Чукујевцу је од стране агронома извршена пропаганда у вези јесењег и пролећњег прскања, а исто тако у вези ђубрења воћњака вештачким ђубривима. Чак и на збору бирача изнето је да по једном одраслом стаблу, да би се опрскало и пођубрило, потребно је да се плати три динара, што износи упола цене која и самог произвођача тих сретстава кошта. Нико није прихватио. Зашто?! Да ли су у питању материјална сретства тих пољопривредника или неповерење према тим сретствима, да ли конзервативност нашег пољопривредника или неповољан пласман њихових производа. Навешћу овде пример откупа јабука, што ме је и навело да напишем овај чланак. Нашем пољопривреднику је откупљивана летња јабука прве класе од 5—6 динара по једном килограму, а остало што се сматрало као шкарт, коју су рачунали као неку њихову другу класу, откупљивана је по два динара. Ту се није добро извршила класификација јабука, јер наша откупна предузећа су поделила јабуку само на две класе — „добре јабуке" (и ако међу њима има разлике) и „лоше јабуке". Да ли се у таквој ситуацији може наћи излаз, тј. да ли наш пољопривредник има рачуна да обере и превезе ту јабуку, а да не говоримо да ли има рачуна да врши прскање и ђубрење својих воћњака јер принцип лојалне трговине (међународне и унутрашње) захтевају да сви производи који се стављају у промет и који служе за подмиривање људске потребе, буду одређеног квалитета. Ми сматрамо да би меродавни органи морали по овоме да предузму енергичне мере и то у најкраћем року, да се овом анархичком откупу стане на пут, јер ће нас ова ситуација довести до тога да ће нам узалудан бити сваки труд да спасемо наше воћарство од неизбежне катастрофе. Узмите само да су наша откупна предузећа правилно поделила те јабуке на класе и тако их откупљивала, колико би то нама помогло у решавању тако важног проблема. Ако би се правилно вршио тај откуп, не би пољопривредни стручњаци долазили на терен у такву ситуацију да им поједини пољопривредници кажу „Неговао или не, исто ћу га продати".

Недавно је одржано саветовање Трговачке коморе и откуп јабука се повећао од 3 до 4 динара по килограму.

Ако погледамо да од стране откупних предузећа влада „закон понуде и потражње" а да произвођач каже „неговао или не, исто ћу га продати" поставља се овде нужно питање шта у овом моменту предузети.

На саветовању воћарских стручњака, које је одржано 6 и 7 априла ове године у Београду, међу осталима говорио је и друг Николић Ђура, земљорадник из села Гуља, срез пожешки. Да ћу само неке изводе из његовог излагања: „Ја сам прошле године сушио шљиву. Цена суве шљиве била је 25 динара по једном кгр. док је цена једном литру ракије била 50 динара. Не треба се чудити ако ја због тога у месецу марту суву шљиву бацим у капу и прерадим је у ракију. Ми у воћарству би доста постигли ако би прскали не четири већ два пута. Али треба видети шта то кошта. Када бих требало да набавим само две прскалице, требала би ми вредност од тридесет товара шљива.

Ово је један од проблема нашег воћарства. Нисам улазио у анализу других проблема, јер простор у нашем листу то не дозвољава. У идућим бројевима нашег листа редовно ће излазити чланак „Један од многих проблема нашег воћарства".

Горан

Неисправни сточни пасоши омогућавају незаконит промет стоком на нашој пијаци

— Нелегална куповина стоке од стране неких накупаца —

Већ је постало правило да се промет стоке на нашој пијаци одвија незаконито, да се право својине на стоку приликом продаје не утврђује те се дешава да се продаје и украдена стока.

Скоро ни један НОО на територији нашег среза није се побринуо да своје људе обезбеди исправним сточним пасошима, те су исти принуђени да дотерују и продају стоку без пасоша или су им одбори давали некакве потврде о својини стоке.

Не само што је овим заједница оштећена како општа тако и локална, јер се на овај начин избегава било какво плаћање државне и локалне таксе око преноса и издавања, већ се ствара погодан терен за шпекулацију - препродају стоке као и продају украдене стоке.

Навешћемо само неке од многих примера где је продавана украдена стока. У 1952 год. и почетком 1953 године Марковић Драгослав из Врдила крао је и продавао украдену крупну и ситну стоку било на нашој или другим пијацама. Између осталих стоку је продавао: Ђуђић Милораду из Врдила, Ђуђић Милици из Врдила, Стојић Милану из Врдила, Плавшић Исидору из Дракчића, Лазаревић Драгану и Стојанки и Милети Марковићу из Рођевића а Томашевић Живораду из Тавника продао је три овце одмах после извршене крађе.

Украдену стоку су куповали чак и наша предузећа као „Исхрана" а Марковић је због недовољне будности НОО у Врдилима успео да узме 4 комада пасоша на ову стоку. Људи се у Одбору нису позабавили да ли је стока Марковићева или је украдена, издали су пасоше ма да су знали да је он имао само једно грло стоке.

Ноћу између 25 и 26 јуна о.г. Стефановић Десимир из Тавника, украо је из штале Богдановић Милосава из Тавника једну краву и исте ноћи отерао је у Горњи Милановац продао је без пасоша Младеновић Александру из Добраче у срезу гружанском за 32 000 динара.

Докле би све ово одвело? Ово су само неки од многих примећених последица промета без пасоша штетних по власника и заједницу Но не смемо осудити само Одборе као немарне већ и власнике а понајвише оне који купују стоку а не захтевају, од продавца доказ да је стока његова својина. Набављачи наших угоститељских предузећа „Столови" и „Жељин" и поред сталне интервенције органа надлежних за ово ни до данас не купују легално стоку.

Одлуком Народног одбора градске општине пре виђена је поред наплате државне и локална такса на превођење пасоша, те су органи надлежни за ово приморани да одлучније интервенишу. Свако дотеривање стоке на пијацу без пасоша биће ризично за власника јер ће Пијачна управа враћати сваког који је дотерао стоку а нема уредан пасош.

Народни одбори општина би се морали постарати да прибаве уредне обрасце и на сваки захтев власнику издају пасош, како на крупну тако и на ситну стоку без обзира на старост, чиме ће отклонити шпекулацију и промет са украденом стоком.

Купци на нашој пијаци такође морају бити обазривији код куповине јер им органи неће дозволити да купљену стоку без преведеног сточног пасоша отерају са пијаце.

Само овим мерама отклонићемо једно зло које се провлачи од ослобођења до данас и које је узело корена и има врло штетне посл дице и по заједницу и по власника.

Органи НО среза морају сами непосредно интервенисати и обезбедити убудуће спровођење онога што је закон и што је обавезно за сваког нашег грађанина.

Резултат превазишао очекивање

ОД 30 ЧЛАНОВА КОЛЕКТИВА ГРАДСКОГ ШТАМПАРСКОГ ПРЕДУЗЕЋА 15 ЈЕ ДАЛО КРВ

Синдикална подружници графичких радника реаговала је веома правилно на позив здравствене службе за добровољно давање крви. Најпре су крв дали неки руководећи људи како предузећа тако и подружнице па тек онда ту ствар изнели пред колектив. Није требало много речи па да наши графичари схвате важност ове акције. Схватили су да од њих зависе животи многих људи. Од 30 чланова колектива 15 су до сада дали крв, што значи да је резултат превазишао очекивања. Када се узме у обзир да је у граду до сада свега 135 грађана дало крв резултат графичара јасно говори да је то питање најбоље схваћено у њиховом колективу. То питање унеколико је регулисано и у предузећима „Магнохром", Фабрика вагона, „Гоч" итд.

Наше је мишљење да би ову акцију у граду требало да помогну све наше масовне организације и радни колективи, јер од ангажовања руководећих органа тих организација зависи да ли ће одзив бити већи.

Д. Тошић

Њихов посао није тако једноставан јер изискује умни и физички напор, но и поред тога они су се одазвали позиву здравствене службе јер им то савест налаже

КРАТКЕ ВЕСТИ ИЗ ГРАДА И СРЕЗА

Основан је одбор за прославу 29 новембра

У градском одбору Социјалистичког савеза радног народа одржан је ових дана састанак одбора за прославу 29 новембра, на коме је изабрано руководство одбора и дискутовано о томе како прослава треба да буде припремљена. Одређени су другови који одговарају за поједине задатке око прославе и припрема се план исте. Обавештени смо да ће прослава бити добро припремљена с обзиром да је тај дан троструки празник за наш град јер се прославља Десетогодишњица АВНОЈА, Дан републике и дан ослобођења нашега града.

Курсеви за здравствено просвећивање у срезу отпочели са радом

Почели су на територији среза да раде курсеви које организује Црвени крст. Ове курсеве посећује сеоска омладина која се на њима оспособљава. Посета ових курсева треба да буде редовна а у свему могу нарочито да помогну општински одбори. Обезбеђени су и наставници а друштва Црвеног крста по селима активно треба да помогну ову акцију нарочито у току зиме када омладина није везана за рад у пољу већ има довољно слободног времена.

Друштва Црвеног крста у појединим сеоским одборима у току недеље Црвеног крста показала су добру активност. Не би се смело догодити да активност опадне. Доказ да услова за рад има је чињеница да је само у општинском одбору Лађевци пријављен 21 даваоц крви.

Д. Видојевић

Засеок Црешњар у Жичи оправио пут

Засеок Црешњар у општинском одбору Жича оправио је свој пут у дужини од једногипо километра. Остали засеоци угледајући се на пример Црешњара, предузели су мере да у току предизборне кампање изврше оправке на свим путевима на атару свога одбора.

Изречена је пресуда групи службеника „Каблара" и Пијачне управе

Веће Окружног суда из Чачка изрекло је пресуду 23-ојици оптужених лица која су кроз пљачку, проневеру и утају народне имовине у предузећу „Каблар" оштетили заједницу са око три милиона динара. Главни кривци осуђени су и то: Радановић Светомир службеник Пијачне управе из Ранковићева на 12 година строгог затвора, Ракочевић Душан службеник предузећа „Каблар" на 11 година строгог затвора и Савковић Миломир службеник предузећа „Каблар" на 8 година строгог затвора.

Остала 20-орица оптужених осуђени су на казне строгог затвора у трајању од 5 месеци до 7 година.

Бирачи Витковца спозвали општинског одборника

У недељу 8 овог месеца одржани су избори за упражњено место одборника у општинском одбору Витковца. На место опозваног одборника који је на захтев бирача опозван, изабран је друг Миодраг Мих. Божовић из Витковца, фабрички радник.

Бирачи Витковца су још једном овим опозивом а још више избором Божовића показали да желе људе који се боре за социјализам и социјалистичку изградњу.

Анегдота из рата

Партизанска мајка

После уласка Немаца у Црну Гору, један од немачких команданата позвао је мајку генерала Пека Дапчевића код себе на разговор.

Он јој је рекао: „Ми, велики немачки Рајх, поштујемо Вас као мајку партизанског генерала. Ми не водимо рат противу жена. Даћемо Вам следовање и неће Вам се догодити ништа зло". Он је подвукао реч следовање јер је баш у оно време било тешко за исхрану.

Пекова мајка онда први пут је чула да јој је син генерал. Осетила је да је ово провокација од стране Немаца, слегла је раменима и казала: „Не треба ми следовање. Ја имам што ми треба" и затим напустила собу... Била је достојна свога сина.

Обавештавам своје цењене муштерије да сам своју кројачку радњу преместио у Лењинову улицу бр. 92, идући ка касарни.

С поштовањем, Миловановић „Цине"

Организације Социјалистичког савеза, од ваше иницијативе и активности зависиће резултати

ШЕСТОМЕСЕЧНИ ПЛАН РАДА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ КОМИСИЈЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА

1.

Уредити књижнице и читаонице (где има услова) у свим селима. (То је ваншколски задатак учитеља и народне омладине). Учинити да оне раде. Развијати поступно навику за читањем. Учланити што већи број омладине. Набавити најнужнији намештај и 1—2 шаховске гарнитуре.

2.

Одржавати продужне пољопривредне курсеве за мушку омладину. Овде ангажовати агрономе, учитеље, Срески савез земљорадничких задруга и савет за просвету и културу.

3.

Наставити рад са здравственим течајевима за женску сеоску омладину.

У местима где су ови течајеви прошле године радили отворити и други виши течај. На њима деловати и политички, преко неколико одабраних политичких предавања. (Теме ће се добити). У селима где нема ових течајева држати омладинкама месечно по једно здравствено-просветно предавање. Заинтересовати и старије жене да долазе на важнија предавања.

Организовано учврстити друштво Црвеног крста и ојачати активност на здравственом просвећивању. Извршити припреме да течајеви почну што пре.

За овај рад ангажовати: просветне раднике, лекаре, организације жена и друштва Црвеног крста.

4.

Рад Народног универзитета појачати у граду, нарочито у погледу посете радника. У појединим селима и центрима где има услова организовати Универзитете. У обзир долазе: Адрани, Лађевци, Самаила, Роћевићи, Конарево, Богутовац, Матарушка Бања, Рибница, Ратина, Брза, Подунавци, Витановац, Печеног, Витковац и друга села. Иницијатива за рад и спровођење истог треба да никну на терену, а универзитет из града да помогне рад и да известан број предавача.

Појачати рад КПД на бази анализе стања у истима. Овде ангажовати Савез КПД Градско КПД Клуб културних и јавних радника, Народно позориште и Народну омладину. Нарочито оријентисати рад ових друштава на ширење општег народног просвећивања и културног живота у селу.

5.

Организовати политичка предавања по конгресном материјалу СКЈ и ССРН (преко курсева и кружока). Оријентисати се нарочито на објашњење будућег развоја пољопривреде, и конкретног примењивања одлука конгреса на јачање друштвеног живота и социјалистичке демократије.

6.

Посветити нарочиту пажњу просветном раду са женама. Давати им поуке из домаћинства, хигијене, неге деце, справљања хране, спремања зимнице и кројења. То ће бити задатак лекара, хигијенских организација, просветних радника, друштава Црвеног крста, друштава пријатеља деце и савета за просвету.

7.

Фискултурне организације да помогну популарисање и стручни развој организације на селу, нарочито масовне фискултуре: — „Партизана", Планинара, Стрељаштва, и др. Кроз рад свих ових организација, поставити у првом плану питање васпитања карактера и социјалистичког морала, и културног понашања наше омладине, борећи се против назадних схватања и реакционарних појава, некултурности и страног утицаја.

Сав овај рад ових установа и организација треба да се спроводи у два правца:

А) Стварање материјалне базе у перспективно дужем времену и конкретно у овој години. (За развитак свих горе наведених грана Народног просвећивања и друштвено - културног живота). На пример: у зидању или оспособљавању и уређивању просторија и терена за књижнице, читаонице, фискултурне приредбе, шах сале и др. У набавци и уређивању инвентара (столова, столица, клупа, ормана, осветлења, фискултурних справа, набавци књига и др.) Такође и прикупљање добровољних прилога и сретстава за све то, или добровољним радом.

Б) Проналажењем конкретних форми да се овај рад што пре и успешније спроведе у живот и најбољих пропагандно-агитационих форми да се што већи број људи заинтересује за исти.

Стога сматрамо да је корисно да све организације и удружења расмотре овај план на састанцима управних одбора и конференцијама читавог чланства и да направе свој конкретан план у ком погледу са којим средствима и снагама и у којим местима могу највише помоћи (без обзира да ли су именовани у овом плану или не) а одбори Социјалистичког савеза по селима да направе са руководиоцима других друштвених и културних организација своје планове, да прецизирају у чему би им могли пружити највећу помоћ и да је траже преко Среског одбора Социјалистичког Савеза или директноод Клуба културних радника, Народног универзитета, Савеза културно - просветних друштава, или других организација.

Родитељи са петнаесторо деце

У Доњем Грачацу, недалеко од железничког пристаништа Томинац, живе Добросав и Злата Белобрђанин. Они су сиромашног стања. Увек су морали надничити да би се преко зиме, а нарочито с пролећа исхранили.

Прва четири детета су им умрла. Већ су мислили да деце неће ни имати ради чега су били очајни. Родило им се изненада и пето дете коме се нису много обрадовали јер нису знали докле ће живети. Али, оно је било здраво и напредно.

Дете за дететом се рађало. Пре кратког времена добили су и деветнаесто дете по реду, односно петнаесто живо.

То је сада срећна породица.

Добросав и Злата Белобрђанин из Доњег Грачаца са изаслаником маршала Тита приликом кумовања петнаестом детету

ОБАВЕШТЕЊА

СВИМА ЧЛАНОВИМА КЛУБА КУЛТУРНИХ И ЈАВНИХ РАДНИКА РАНКОВИЋЕВО

Управа клуба организовала је „Вече драмске уметности" са суделовањем: ДОБРИЦЕ МИЛУТИНОВИЋА, РАШЕ ПЛАОВИЋА, МИЛИВОЈА ЖИВАНОВИЋА, ЉУБИШЕ ЈОВАНОВИЋА и књижевника МИЛАНА ЂОКОВИЋА.

Вече ће се одржати у сали биоскопа „Сутјеска" 16-ог о.м. у 19 часова.

Позивају се сви чланови клуба да се одазову и својим присуством увеличају ову уметничку приредбу.

16-ог о.м. у 11 час. пре подне биће пријем у просторијама клуба у част уметника, па се такође позивају чланови клуба да присуствују и увеличају овај сусрет са нашим гостима,

Увече, после приредбе биће другарско вече у част гостију у просторијама клуба.

* * *

У петак 13 ов. мес. у 16.30 ч. одржаће се омладински МИТИНГ на тргу Маршала Тита на коме ће говорити наши посланички кандидати.

Предизборни зборови у срезу

У уторак 17 о. м. у 12 часова одржаће се предизборни збор у Подунавцима за Подибар. Говориће посланички кандидати Војин Поповић, Коча Јончић и Влада Павловић.

*

У среду 18 о. м. у 12 ч. одржаће се предизборни збор у Чукојевцу за Гружу. Говориће посланички кандидати Пеко Дапчевић, Коча Јончић и Радован Костовић.

*

У четвртак 19 о. м. у 12 часова одржаће се предизборни збор у Врдилима за Надибар. Говориће посланички кандидати Пеко Дапчевић, Живота Пирић и Радован Костовић

НИ ЈЕДНА ПОРОДИЦА У НАШЕМ СРЕЗУ И ГРАДУ БЕЗ СВОЈЕ ЛИСТА

Читајте и ширите „ИБАРСКЕ НОВОСТИ"

Пишу нам..

ДАЈТЕ ИМ ПОДРШКЕ

Разгледао сам „Ибарске новости" лист за културна и политичка питања среза Жичког. Морам признати да је лист пристојно опремљен и садржи многе интересантне рубрике. Међу рубрикама постоји и културна рубрика за коју сматрам да је недовољно искоришћена.

Моје мишљење је да би у оквиру те рубрике требало штампати и књижевне покушаје младих људи којих вероватно има много у вашем граду и срезу. Једног таквог сам и срео у Вашој редакцији. Причао ми је да пише и да он мој предлог сматра корисним.

Не само што би тиме више порастао интерес за Ваш лист већ би се изашло у сусрет многим младим талентима да се пробију што више ка своме циљу и потстакло њихово стваралаштво.

Неки локални листови (као „Панчевац" у Панчеву) толико су успели у том правцу (да ангажују младе писце — почетнике) да се у њиховом листу могу наћи и врло лепе песме и приче, написане руком тих почетника.

Њихов број је велики и код Вас. Њима само треба дати подршке тиме што ће им се дати простор у листу, а они ће сами улепшати простор својим радовима над којима ће уложити много времена и труда да би њихов рад био што квалитетнији. Са нестрпљењем, тако карактеристичним за њих, они ће од продаваца новина тражити сваки нови број новина очекујући да ће се њихови снови остварити, да ће им песма или приповетка бити штампана. Тада ће им „Ибарске новости" бити лепше и присније јер ће у њима моћи тражити сами себе. Њихове жеље рећаће успех листу и они ће бити најбројнија и највернија читалачка публика.

Верујем да је колегијум редакције презаузет пословима да би имао времена за одабирање радова почетника. Сматрам да би тај посао могли са успехом обављати и наставници Више гимназије са мало воље а успех би неминовно дошао.

Љ Јовановић

Захваљујемо се

Једанаестог овог месеца доручковали смо, ја и неколико другова, у посластичарници „Исхрана" на Тргу маршала Тита. Том приликом били смо невероватно добро услужени и ако је било препуно унутра. Када смо напустили локал захваљујући се на добром пријему, заборавили смо цигарете на столу. Већ смо били поодмакли када нас стиже једна другарица — службеница у поменутом локалу и предаде нам заборављене цигарете.

Пријатно изненађени и овим гестом јавно се захваљујемо особљу посластичарнице са жељом да према свим потрошачима буду овакви.

Милан Богојевић
из Београда

Један од многих

Велимир Белинов, зидар из Горње Лисино — околина Босиљграда, а који је тренутно на раду у Дракчићима чим је чуо да се пријављују добровољци за Трст као и то да су неки и од војног отсека позвани, одмах је обуставио рад, спремио се да отпутује у своје место говорећи „Ја нећу да будем ван својих другова, идем и ја да се ставим на расположење свом војном отсеку".

Пошто је сиромашног стања, а требало је да плати преко 2 000 динара само за возну карту, то су га сељаци задржали објашњавајући му да ће га звати у колико затреба и да може и овде да се пријави за добровољца. Тешко га је било убедити у то све док није добио објашњење овде у граду.

Тадија Лекић, Дракчићи

Уместо пуњене паприке — супа

Дана 30 октобра 1953 г., отишли смо на ручак у ресторан „Задужбина" у Ранковићеву и наручили по једну порцију пуњених паприка. Када је келнер донео „пуњену паприку" мислили смо да је супа, а да ће тек донети пуњене паприке. Није много прошло келнер је тражио да наплати по 90-свега 180 динара за два ручка. Онако збуњени почели смо међусобно да реагујемо па смо се најзад решили да овај случај изнесемо код касирке. Она је почела да се препире са послугом и одговорила нам је како ту није главна куварица и да је требао да пази келнер да ли су порције пуне и какав је квалитет и тако с тате на маму ми остадосмо гладни, а добро платисмо.

Из свега овога могли смо закључити, да је за овакав квалитет ручка крива послуга. Постоји вероватноћа да је послуга мислила да нико неће реаговати, с обзиром да је тога дана била петка и да сељаци највише посећују ресторан.

Било би пожељно да Градско угоститељско предузеће „Столови" поведе мало рачуна о томе и да се овакви случајеви убудуће не дешавају.

Живота Ристовић
Крста Милановић
служб. Завода за соц. осиг. Ранковићево

Једна корисна иницијатива

Народна библиотека је организовала изложбу под насловом „Наша стварност кроз књигу". Несумњиво корисна иницијатива коју треба поздравити. У циљу популарисања књиге треба учинити у нашем граду још више, јер добар број библиотека којих малих и великих има у нашем граду није искоришћен а мало је учињено да интересовање за књигу порасте.

На основу ових искустава одбор који управља Народном библиотеком у граду могао би сигурно да пружи озбиљну помоћ селима где су библиотеке већ постигле извесне успехе и које би ову помоћ радо дочекале.

Услова за ово има. Воља постоји па значи да нема разлога да не учинимо нешто чиме ћемо књигу приближити ширим слојевима радних људи, којима заиста она највише и треба.

У културно просветни план Среског одбора Социјалистичког савеза ушли су задаци које у току ове зиме треба извршити на сређивању библиотека на селу. Укључити се у овај план и помоћи селу је задатак кога треба да узме на себе одбор Народне библиотеке и града, јер је ова помоћ потребна и нужна.

Обавештавају се сви делегати који су бирани за Среску конференцију Народне омладине да ће се иста одржати у уторак 17 новембра 1953 год. у сали Среског синдикалног већа са почетком у 9 часова.

Како ме мој син Предраг бије и омета нормалан живот моје породице, то га се овим путем одричем. Тужио сам га и суду и како и то није помогло принуђен сам да га се одрекнем. Све његове дугове које буде учинио не признајем.

Радован Лазаревић из Милошаја

Спортски живот

ШЕСТА УЗАСТОПНА ПОБЕДА

И ПОРЕД СЛАБЕ ИГРЕ СЛОГА ЈЕ САВЛАДАЛА РАДНИЧКИ (Ниш) СА 3:2

По завршетку утакмице слушам разговор наших навијача. „Е ова „Слога" што може да упрска као „Црвена Звезда". Ма не личи на ону Слогу против Смедерева или Чачка", каже један. „Ако ћемо поштено Нишлије су требале да победе - рећи ће други - и да им ми на крају навијачи не помогосмо, ништа".

Овај разговор сам чуо, а колико оваквих или сличних разговора се водило после утакмице не знам, али верујем да их је било много.

Све у свему утакмица је била веома слаба. Играчима Слоге скоро ништа није полазило за руком. Оне одлике које карактеришу Слогин тим, на овој утакмици нису дошле до изражаја. Напротив, дошле су до изражаја само оне негативне, које често изазивају код публике револт и жељу да нас називају „певачима". Чудно је то да нас је публика, код овакве игре, тога поштедила. Нишлије су показале да су зрео тим са веома добрим техничким могућностима. Ишли су на прву лопту и лепо комбиновали до 16 метара. Ту су се некако губили. Могло се озбиљно замерити што слабо користе прилику да шутирају чешће на гол.

У другом делу игре Слога је донекле средила своје редове и успела да изједначи резултат па и да постигне водећи гол. Када је судијина пиштаљка дала знак за крај игре свима је лакнуло и публици и играчима, Како се почело и како се играло добро се свршило. Два драгоцена бода су у џепу.

А судија? Општа констатација: један од најслабијих судија које су до сада судиле у Ранковићеву. Слабо се кретао по терену, касниo је у доношењу одлука, и што је најважније био је у приличној мери загонетан. Догађало се да код досуђеног прекршаја ударац изводи екипа чији је играч направио кривицу. Судија се код таквих прекршаја лакомио и закашњавао у давању правца извођења ударца. Слогу је то једног момента требало да кошта победе. Наиме, играч Радничког фаулирао је нашег играча. Судија је свирао прекршај. Наши играчи потрчали су према голу противника, а судија је тек онда показао правац извођења према нашем голу Нишлије ту предност нису искористиле, али је ситуација била веома критична. Треба нагласити да је и његово суђење утицало на читаву психозу на игралишту.

У предигри подмладак Слоге у првенственој утакмици савладао је подмладак Трстеника са 1:0. И ова победа извојевана је са тешком муком ма да су гости цело време игре играли са 10 играча.

Д. Тошић

НАСТАВЉА СЕ ПРВЕНСТВО СРЕСКЕ ЛИГЕ

У недељу 15 о.м. одиграће се заостале утакмице среске лиге у фудбалу. Састају се:

Витановац — Ратина у Витановцу и Адрани — Грдица на Ратарском имању

Утакмице почињу у 10 ч. пре подне.

Такмичарска комисија
СС спортова

МОГУ ЛИ ОВО СПОРТСКА ДРУШТВА ДА ИЗДРЖЕ

У прошлу недељу утакмицу у Ранковићеву судиле су судије из Крагујевца и један из Ћуприје. Свај из Ћуприје наплатио је преко 2.000 динара за суђење. Урачунао је и две дневнице по 800 динара. Питамо се да ли ово није много и да ли трошкови овога судије нису већи него што треба да буду? Ако знамо да приходи на овим утакмицама ретко премашују суму од 10.000 динара онда су друштва ако им судије овако буду наплаћивале као овај из Ћуприје, осуђена да и онако оскудна средства, још више смање. О овоме питању би требао да размисли и Крагујевачки фудбалски потсавез а и Збор судија. Не би било згорега да се и судија из Ћуприје честито запита да ли је заиста зарадио оно што је за један дан узео од Железничара и Металца.

Како обезбедити салу за зимски тренинг спортиста

Добар број спортиста у граду зими неће бити у стању да одржи кондицију у колико се у граду не обезбеди сала у којој би могли у току зиме да одржавају своје тренинге. Искуство нам говори да нам резутати спортиста на почетку пролећа не задовољавају у главном ради тога што се у току зиме тренингу не обраћа никаква пажња. У оваквој су ситуацији скоро сви спортисти у граду међу коима нарочито активни кошаркаши, боксери, одбојкаши и фудбалери. Ближе се дани када ће тренинг напољу бити штетан по физичку кондицију људи и када треба прећи у салу, па је нужно о овоме мислити на време.

У граду имамо три до четири сале погодне за тренинг у току зиме Сала „Партизан-а" је мала да прими само њихове чланове па је немогуће тражити њено коришћење и за два друштва. Постоји сала бившег дома Индустриске школе, сала дома железничара и сала Више гимназије. И ове сале имају власника, али нису довољно искоришћене. Срески савез спортова би требао о овоме да продискутује и да помогне решење овог питања. Као конкретан предлог за дискусију постављамо:

Обезбедити једну од ове три сале за тренинг свих друштава у граду. Свако друштво ће уплаћивати месечно за коришћење сале једну суму новца од које ће се плаћати кирија, осветљење и одржавање сале. Могао би да се направи добар распоред по коме би свака секција имала своје термине. Тако би се омогућио добар зимски тренинг за наше спортисте.

На нешто у овом допису треба обратити пажњу а то је да се ова сала не би смела користити за матинеа и разне игранке, чему су склони сви када се сале дочепају гледајући у овим приредбама само добављање прихода.

Сматрамо да је ово проблем којим Срески савез спортова мора да се позабави, а на одговорним из Градске општине стоји да покажу разумевање како би се он правилно решио.

Раднички (Ниш) - Раднички (Ранковићево) 14:6

Дерби Нишког боксерског потсавеза.

Сам почетак је обећавао да ћемо присуствовати правој првенственој борби. Киковић је у мува категорији својим тачним крошеима усталасао огромну масу, која је цело време жучно навијала за своје љубимце.

Ако смо били сведоци слабих борби, слабо приказаног бокса у лакој и полу-велтер категорији, то нам је Станојевић популаран „Влајац" пружио право задовољство читавом серијом својим омиљеним десним директима и крошеима. Френетични аплаузи многих гледалаца били су најбоља награда Станојевићу за велику борбу коју је пружио.

И млади Васиљевић нам се претставио као боксер изврсних квалитета и својим разноврсним и прецизним ударцима слао је противнике из једног угла у други. И велика је штета што су му судије својим необјективним суђењем одузеле сигурну победу.

Марковић — Ђуђић и Катић су у својим мечевима пружили равноправан отпор својим противницима, чак на моменте били и бољи.

Тако је Марковић још одмах у почетку ишао на нокаут али не знајући технику противника, није успео да реализује своју надмоћност и велико знање бокса.

Нужно је истаћи да су судије, својим необјективним суђењем оштетиле нашу екипу за три бода када су одузеле сигурне победе Станојевићу, Васиљевићу и Катићу.

Технички резултати: Мува Кадријевић — Киковић 1:1, Бантам: Васиљевић — Вогнер 1:1, Перо: Шабановић — Станојевић 1:1, Лака: Лимановић — Новчић 2:0, Полувелтер: Вељковић — Дробњаковић 2:0, Велтер: Милосављевић — Симоновић 2:0, Полусредња: Шаровић -- Марковић 1:1 Средња: Шего — Ђуђић 1:1 Полутешка Трубарац — Катић 1:1 Тешка: Стефановић добио без борбе.

Ч. Матровић

Шахисти Ранковићева пред првенство Србије

И ове године шахисти Слоге су се пријавили за такмичење. Такмичење се одвија по зонама. Екипа је прилично јака, те се с обзиром да је Шах клуб из Ваљева постао члан I лиге очекује да наши шахисти ове године постигну још виши пласман, а евентуално освоје и првенство наше Републике.

С обзиром на значај такмичења шахисти Слоге би морали почети са проблемима, а одговорни чланови управе би са органима Народне власти морали још сада да обезбеде потребна финансиска средства пошто клуб слабо финансиски стоји и неће моћи без помоћи да уђе учешћа у овом великом такмичењу.